

Roomalaiskirje kiinnostaa yliopistossa

Yliopiston puolella instituutin työntekijöiden panos näkyy tänä syksynä siten, että tutkija Timo Eskola pitää dosenttiluentoja Roomalaiskirjeestä. Aihe on kiinnostanut opiskelijoita niin paljon, että sali on ollut ääriään myöten täynnä sarjan alusta lähtien.

Luennot ovat muodoltaan ns. kommentaariluentoja. Tekstiä käydään läpi jae jakeelta ja näin Roomalaiskirjeen sisällöstä ja teologiasta pyritään vähitellen luomaan kokonaiskuva. Paavalin käsitys vanhurskauttamisopista ja syntisten pelastumisesta on kirjeessä niin yksityiskohtaisesti selvitettyä, että luentosarja antaa opiskelijoille hyvät valmiudet Raamatun opettamiseen myös käytännön seurakuntaelämässä.

Paavalin opissa

Paavalin teemalause ”Jumala vanhurskauttaa jumalattoman” oli juutalaisen kuulijan korvissa lähes mahdoton ajatus. Synnin voi kyllä kaikkien oppineiden mukaan saada anteeksi. Jumala ei kuitenkaan voi lukea vanhurskaaksi sellaista ihmistä, joka oppineiden mielestä on syntiensä turmelema. Juutalaisten mielestä Jumala oli hurskaiden ihmisten apu. Vanhurskaana voitiin pitää ainoastaan ihmistä, joka oli kääntynyt Jumalan puoleen ja halusi elää hänen käskyjensä mukaan. Näin opetti Siirak satoja vuosia ennen Paavalia, ja näin opettivat vielä Qumranin ankaran lahkoon opettajat Paavalin omana elinaihana. Heidän mielestään olisi ollut suoranaista jumalanpilkkua väittää, että Jumala hyväksyisi vanhurskaaksi jumalattoman ihmisen.

Evankeliumin mahdottomuus ja loukkaavuus on tässä lauseessa kaikkein

kärjistynein. Ihmisen on täysin mahdotonta pelastaa itse itseään. Jumalan edessä jokainen joutuu tarkastelemaan itseään pohjaan saakka. Todellinen itsensä tarkastelu johtaa ihmisen näkemään synnin vallan ja ihmislunnon täydellisen turmeltuneisuuden. Hyvääkin etsivä ihminen kohtaa sisimmästään lopulta uskottomuutta ja ahneutta. Jos Jumala aikoo pelastaa jonkun ihmisen, Hänen täytyy pelastaa jumalaton ihminen.

Juuri siinä on uskonvanhurskauden ainitlaatuinen sanoma. Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Jumalan Poika ei voinut kuolla turhaan. Hän antoi uhrinsa ihmisten todellisten syntien tähden. Hänet hylättiin, koska syntiset piti hylätä Jumalan kasvojen edestä ikuisen kadotukseen. Jokainen, joka ymmärtää Kristuksen kuoleman syvimmän merkityksen, ymmärtää, että Kristukseen kohdistuneen rangaistuksen olisi pitänyt kohdata häntä itseään. Kristuksesta tuli sijainen, joka kantoi muiden rikokset.

Todellinen evankeliumi

Siksi jumalattoman vanhurskauttaminen on ainoa mahdollinen evankeliumin sisältö. Vain tässä sanomassa säilyy käsitys pyhästä Jumalasta, jonka edessä synti saa ehdottoman rangaistuksensa. Koska Jumala saa olla Jumala, myös Hänen rakkautensa tulee näkyviin Kristuksen työssä. Hän rakastaa meitä enemmän kuin omaa silmäteräänsä, omaa Poikaansa. Kärsimyksen ja ahdistuksen kautta meille hankitaan syntien anteeksianto ja lunastus pahan vallasta.

Ajatus jumalattoman vanhurskauttamisesta on usein ollut hyvin vaikea ottaa vastaan. Kristillisessä perinteessä on

lukemattomia esimerkkejä siitä, miten Kristuksen työhön on lisätty jotain ihmisen omaa yrittämistä. Jotkut ovat korostaneet ihmisen parannuksen teon tärkeyttä ja elämän muuttamisen välttämättömyyttä, ennen kuin armo voi tulla meidän osaksemme. Toiset taas ovat opettaneet, että vanhurskauttaminen olisi pitkä tie, jolla kulkien ihmiset osoittavat vanhurskauttaan ja uskoaan pyrkimällä elämään Jumalan tahdon mukaisesti.

Hyvien asioiden varjolla on siten vesitetty evankeliumin radikaali sanoma. Tätä virhettä kutsutaan yleensä lakihenkisyydeksi. Sillä tarkoitetaan asennetta, jonka mukaan ihmisen pitäisi ensin muuttaa omaa elämäänsä, ennen kuin evankeliumi voi lohduttaa häntä. Paavalin sanoma oli toisenlainen. Evankeliumi annetaan jumalattomalle ihmiselle. Kukaan ei voi enää itse muuttaa itseään. Vaikka joku pyrkisi askeettisuuteen ja mahdollisimman hurskaaseen elämään, hänen on myöhäistä yrittää sovittaa omia syntejään. Hän on kuitenkin jo Jumalan iankaikkisen tuomion alla. Siksi Aadamin jälkeläisille on jäänyt vain yksi mahdollisuus. Se on täydellinen armahdus Kristuksen sijaissovituksen perusteella.

Näin pelastus on yksin uskosta ja yksin armosta. Se on jumalattomalle ihmiselle elämää kuolleista. Jumala tekee mahdottoman mahdolliseksi.

Hän nostaa syntisen ja antaa hänelle Kristuksen hyvyyden, synnittömyyden ja vanhurskauden lahjaksi. Luther puhui autuaasta vaihtokaupasta. Me annamme Kristukselle syntimme, pahuutemme ja rikkomuksemme. Kristus lahjoittaa meille puhtautensa, hyvyytensä ja lain täyttämisen. Tämä sanoma vapauttaa syntisen. Se vierittää kiven sydämeiltä. Se antaa uuden toivon ja herättää riemun Vapahtajasta.

Timo Eskola

Roomalaiskirjettä voi opiskella myös itsekseen käyttämällä apuna Eskolan selitysteosta *Evankeliumi Paavalin mukaan. Roomalaiskirje kaikelle kansalle*. Perussanoma. 2003.

Kirjakirpputori houkutteli
avajaisten yhteydessä
talon täyteen väkeä.

